

sygn.akt I ACz 472/15

POSTANOWIENIE

Dnia 2 czerwca 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach w Wydziale I Cywilnym

w składzie następującym :

Przewodniczący : SSA Piotr Wójtowicz

Sędziowie : SA Lucyna Świdarska-Pilis

SO -del. Ewa Solecka (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 2 czerwca 2015 r.

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa B. K.

przeciwko A. G.

o ochronę dóbr osobistych

na skutek zażalenia powoda

na postanowienie Sądu Okręgowego w Katowicach

z dnia 23 lutego 2015 r., sygn.akt IC 634/14,

postanawia :

oddalić zażalenie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w Katowicach odrzucił pozew na mocy art.199§1 pkt.2 kpc uznając, że zachodzi w niniejszym przypadku powaga rzeczy osądzonej, albowiem to samo roszczenie pomiędzy tymi samymi stronami zostało już prawomocnie rozpoznane przez Sąd Okręgowy w Katowicach w sprawie o sygn.akt IC 540/11.

Powód wniósł zażalenie na to postanowienie, zarzucając, że jest ono bezpodstawne i przedwczesne, gdyż zachodzą różnice w żądaniach pozwu w sprawie niniejszej i sprawie IC 540/11. Mimo, iż wnioski zażalenia nie zostały sprecyzowane, należy zatem rozumieć, że skarżący domagał się uchylenia przedmiotowego orzeczenia.

Pozwana w odpowiedzi na zażalenie nie odniosła się do podstaw odrzucenia pozwu w kontekście zarzutów zażalenia, ponownie zaprezentowała natomiast swe stanowisko, iż powództwo jest niezasadne.

Sąd Apelacyjny zważył :

Zażalenie było bezzasadne, nie mogło zatem odnieść skutku i podlegało oddaleniu.

Zgodnie z art. 199 § 1 pkt. 2 kpc, Sąd odrzuca pozew jeżeli o to samo roszczenie pomiędzy tymi samymi stronami sprawa jest w toku albo została już prawomocnie osądzona. Rozstrzygnięcie takie oznacza stwierdzenie przez Sąd, iż merytoryczne rozpoznawanie sprawy jest niedopuszczalne z przyczyn formalnych. Sąd obowiązany jest badać istnienie

(nieistnienie) okoliczności wymienionych w powołanym przepisie z urzędu, w każdym stanie sprawy. Tak też, w pełni prawidłowo, uczynił Sąd Okręgowy w sprawie niniejszej, dopuszczając dowód z dokumentów akt tegoż Sądu w sprawie IC 540/11 i informując strony o przystąpieniu do badania przesłanek z art. 199§2 pkt. 2 kpc (k.168 verte akt). W wymienionej sprawie z 2011 roku powód skierował przeciwko A. G. pozew o ochronę dóbr osobistych domagając się przeprosin w formie pisemnej oraz zasądzenia zadośćuczynienia. B. K. uzasadniał ówczesne swe roszczenie tak samo, jak w sprawie niniejszej: twierdził, iż pozwana naruszyła jego dobra osobiste treścią opinii psychologicznej z 16 października 2007 r. sporządzonej przez nią dla potrzeb postępowania prowadzonego przez Prokuraturę Rejonową wC. sygn.akt 4 Ds. 1052/07. Sprawa IC 540/11 została prawomocnie zakończona wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 17 lutego 2012 r., sygn.akt IACa 1096/11. Powództwo zostało oddalone.

Uzasadniając zaskarżone postanowienie Sąd Okręgowy stwierdził, że roszczenie pozwu w niniejszej sprawie jest tożsame z roszczeniem w sprawie IC 540/11; tożsame są także strony postępowania. Zachodzi zatem stan rzeczy osądzonej, przez co ponowne prowadzenie sprawy jest niedopuszczalne. Ta ocena Sądu Okręgowego była słuszna, zaś argumenty zażalenia zmierzające do jej podważenia nie zasługiwały na podzielenie. Nie ma bowiem racji skarżący wywodząc, jakoby przedmiot sprawy niniejszej był inny niż w sprawie IC 540/11 – z tego powodu, iż obecnie powód nie domaga się zadośćuczynienia, a treść postulowanych przeprosin, jakie miałyby złożyć pozwana ma inne brzmienie.

W judykaturze i w doktrynie nie budzi wątpliwości, że tożsamość przedmiotu uprzedniego orzeczenia oraz kolejnego powództwa, wykluczająca możliwość jego merytorycznej oceny i uzasadniająca odrzucenie pozwu, zachodzi w przypadku jednakowej podstawy faktycznej i prawnej rozstrzygnięcia oraz ponownego żądania powoda, przy czym przesłanki te muszą wystąpić kumulatywnie. Tożsamość roszczeń zachodzi, kiedy sąd ma w obu sprawach orzec o tym samym, dysponując tymi samymi faktami, które mają spowodować ocenę tego samego żądania i kiedy rozstrzygnięcie jednej ze spraw oznacza rozstrzygnięcie także drugiej. O tym zaś, czy chodzi o tę samą lub inną podstawę faktyczną, a więc o ten sam lub odmienny stan faktyczny sprawy, nie rozstrzygają konkretne twierdzenia strony powodowej lub brak takich twierdzeń, lecz istnienie lub nieistnienie przed zamknięciem rozprawy okoliczności faktycznych, tj. zdarzeń lub stanów składających się na stan faktyczny, z którym norma prawna rozstrzygająca o słuszności żądania wiąże dochodzone skutki prawne (vide- postanowienia Sądu Najwyższego z 9.10.20014 r., IVCSK 37/14,LEX nr 1544215, z 21.11.22013 r., IIICSK 43/13, LEX nr 1427740).

W kontekście powyższego wskazać należy, że w obu przedmiotowych sprawach powód wskazywał jako podstawę faktyczną swego roszczenia te same okoliczności faktyczne, związane z wydaniem przez pozwaną określonej opinii psychologicznej z 16 października 2007 r. w sprawie Prokuratury Rejonowej wC., sygn.akt 4 Ds. 1052/07, której treść zdaniem B. K. naruszyła jego dobra osobiste. Na zasadzie art. 24 kc powód domagał się w obu przypadkach nakazania pozwanej złożenia oświadczenia w celu usunięcia skutków naruszenia dóbr osobistych, w którym to oświadczeniu pozwana przeprosza go za treści, jakie zawarła w opinii. Forma słowna postulowanych przeprosin w każdej ze spraw jest wprawdzie różna, ale dotyczą one tego samego naruszenia i zawierają ocenne i interpretujące określenia samego powoda odnoszące się do tych samych treści opinii: w sprawie IC 540/11 pozwana miała przeprosić za „użycie o powodzie informacji nieprawdziwych, szkalujących, uwłaczających jego godności, przedstawiających go w niekorzystnym świetle celem pozbawienia go wiarygodności”, zaś w sprawie niniejszej za zawarcie w opinii „stwierdzenia w zakresie cech osobowości i charakteru B. K. które nie polegają na prawdzie” (akta Sądu Okręgowego w Katowicach IC 540/11 –k.59, akta sprawy niniejszej- k.2). Przytaczając argumenty powoda podnoszone w obu sprawach i sformułowania opinii pozwanej, które powód wskazywał dla uzasadnienia doznanej krzywdy oraz adekwatności żądanych przeprosin, Sąd pierwszej instancji słusznie wskazał w motywach zaskarżonego postanowienia, iż podstawa faktyczna w obu przypadkach jest ta sama. Sąd Apelacyjny podziela te wywody i wniosek Sądu Okręgowego, że w obu sprawach powód domagał się złożenia oświadczenia w celu usunięcia skutków naruszenia dóbr osobistych wywołanych tym samym zdarzeniem cywilnoprawnym. Potwierdza to wyrażenie zacytowane przez Sąd pierwszej instancji wypowiedź powoda o tym, że różnica pomiędzy poprzednim a obecnym powództwem sprowadza się do tego, iż pozyskał nowe dowody (oświadczenie powoda –k.168 verte, zapis na CD w aktach sprawy).

Prawomocny wyrok nie stanowi przeszkody do wytoczenia powództwa między tymi samymi stronami tylko wtedy, gdy nie występuje tożsamość przedmiotu, a nadto jeżeli przedmiot powództw jest wprawdzie jednakowy, ale różne

są podstawy powództw, przy czym chodzi w tym wypadku zarówno o podstawę faktyczną, jak i prawną żądania. Jak wskazano wyżej, w niniejszym przypadku zachodzi nie tylko tożsamość podstawy prawnej lecz również faktycznej roszczenia, a odmienności w redakcji żądanych od pozwanej przeprosin nie różnicują roszczeń dochodzonych w obu przedmiotowych sprawach, gdyż służyć mają w taki sam sposób usunięciu tych samych naruszeń, zachodzi też zbieżność sensu i wymowy obu oświadczeń.

Zaskarżone postanowienie jest prawidłowe, stanowi wynik trafnie dokonanych ustaleń i właściwie zastosowanych przepisów prawa. Zarzuty skarżącego nie były zasadne, wobec czego zażalenie podlegało oddaleniu.

Sąd Apelacyjny orzekł zatem jak w sentencji, na mocy art. 385 kpc w zw. z art. 397 § 2 kpc.